Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (τρίτο τμήμα)

της 20ής Ιουνίου 2012 *

«Υπαλληλική υπόθεση — Γενικός διαγωνισμός — Απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού περί αποκλεισμού από τις δοκιμασίες αξιολογήσεως — Ένδικα βοηθήματα — Ένδικη προσφυγή ασκηθείσα πριν από την έκδοση αποφάσεως επί της διοικητικής ενστάσεως — Παραδεκτό — Ειδικοί όροι συμμετοχής στον διαγωνισμό — Απαιτούμενη επαγγελματική πείρα»

Στην υπόθεση F-66/11,

με αντικείμενο προσφυγή-αγωγή δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ, το οποίο εφαρμόζεται στη Συνθήκη ΕΚΑΕ δυνάμει του άρθρου 106α της Συνθήκης αυτής,

Alma Yael Cristina, κάτοικος Βρυξέλλων (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τους S. Rodrigues, A. Blot και C. Bernard-Glanz, δικηγόρους,

προσφεύγουσα-ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από την B. Eggers και τον P. Pecho, στη συνέχεια, από την B. Eggers,

καθής-εναγομένης,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Van Raepenbusch, Πρόεδρο, R. Barents και K. Bradley (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: X. Lopez Bancalari, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 29ης Φεβρουαρίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης στις 12 Ιουλίου 2011, η A. Y. Cristina άσκησε την υπό κρίση προσφυγή-αγωγή ζητώντας, αφενός, την ακύρωση της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής του γενικού διαγωνισμού EPSO/AST/111/10 με την οποία δεν

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

της επετράπη η συμμετοχή στις δοκιμασίες αξιολογήσεως του εν λόγω διαγωνισμού και, αφετέρου, την εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποκατάσταση της ζημίας που θεωρεί ότι υπέστη λόγω της αποφάσεως αυτής.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ) ορίζει τα εξής:

«Κάθε πρόσωπο που υπόκειται στον παρόντα κανονισμό δύναται να υποβάλει στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή αίτημα κατά οιασδήποτε πράξεως η οποία θίγει τα συμφέροντά του, τόσο στην περίπτωση που η εν λόγω αρχή έχει ήδη λάβει απόφαση όσο και όταν παρέλειψε να λάβει μέτρο που επιβάλλεται από τον κανονισμό. Το αίτημα πρέπει να διατυπωθεί εντός προθεσμίας τριών μηνών. […]»

3 Το άρθρο 91, παράγραφος 2, του ΚΥΚ έχει ως εξής:

«Προσφυγή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνεται αποδεκτή μόνο:

— αν προηγουμένως έχει διατυπωθεί στην αρμόδια για διορισμούς αρχή αίτημα κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην εν λόγω παράγραφο, και

— αν αυτή η διατύπωση αιτήματος έχει αποτελέσει αντικείμενο ρητής ή σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως.»

4 Το άρθρο 2 του παραρτήματος ΙΙΙ του ΚΥΚ, σχετικά με τη διαδικασία διαγωνισμών που αναφέρεται στο άρθρο 29 του ΚΥΚ, ορίζει τα εξής:

«Οι υποψήφιοι πρέπει να συμπληρώσουν έντυπο, του οποίου οι όροι καθορίζονται από την αρμόδια για διορισμούς αρχή.

Δύναται να τους ζητηθεί η χορήγηση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή πληροφορίας.»

5 Στις 17 Νοεμβρίου 2010 η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO) δημοσίευσε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* την προκήρυξη γενικού διαγωνισμού EPSO/AST/111/10 για την κατάρτιση εφεδρικού πίνακα προσλήψεως βοηθών με βαθμό AST 1 στον τομέα της γραμματείας (ΕΕ C 312 A, σ. 1, στο εξής: προκήρυξη διαγωνισμού).

6 Ο τίτλος ΙΙ της προκηρύξεως διαγωνισμού, που επιγραφόταν «Φύση των καθηκόντων», είχε ως εξής:

«Η φύση και το επίπεδο των προς άσκηση καθηκόντων περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

— την οργάνωση και τον συντονισμό των συνεδριάσεων, περιλαμβανομένης της προετοιμασίας των φακέλων και των εγγράφων εργασίας,

— τη λήψη, επιλογή και απάντηση στις τηλεφωνικές κλήσεις, τον χειρισμό της αλληλογραφίας και την παροχή γενικών πληροφοριών στους τηλεφωνικούς συνομιλητές,

— τη διαχείριση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των ηλεκτρονικών θυρίδων,

— την τήρηση ημερολογίων, τη διαχείριση των προθεσμιών και τον έλεγχο της τηρήσεώς τους,

— την παροχή γενικής διοικητικής υποστήριξης, ιδίως για τη διαχείριση των εγγράφων (παραλαβή, επεξεργασία, παρακολούθηση και αρχειοθέτηση των εγγράφων και της αλληλογραφίας),

— προετοιμασία και διαχείριση των αποστολών, χειρισμός των απουσιών,

— παρουσίαση και επαλήθευση των εγγράφων (σελιδοποίηση, μορφοποίηση, πίνακες),

— σύνταξη (σε επίπεδο γραμματείας) σχεδίων σημειωμάτων, επιστολών, πρακτικών,

— διάφορες άλλες διοικητικές εργασίες γραμματειακής φύσεως σχετιζόμενες με τη διαχείριση των φακέλων και την αναζήτηση πληροφοριών, για τις οποίες απαιτείται μεταξύ άλλων η χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας,

— στις μεταφραστικές υπηρεσίες: παραλαβή, διαχείριση και επεξεργασία των αιτήσεων μεταφράσεως και ιδίως προετοιμασία, επεξεργασία και περάτωση εγγράφων, κυρίως με τη βοήθεια λογισμικού μεταφράσεως, τροφοδοσία και ενημέρωση των μεταφραστικών βάσεων δεδομένων, καθώς και εργασίες δακτυλογράφησης, σελιδοποίησης και μορφοποίησης.

[…]»

7 Οι ειδικοί όροι συμμετοχής στον διαγωνισμό, όπως ορίστηκαν στο σημείο 2 του τίτλου ΙΙΙ της προκηρύξεως του διαγωνισμού, προέβλεπαν, όσον αφορά το πτυχίο, ότι οι υποψήφιοι έπρεπε να διαθέτουν είτε ανώτατη εκπαίδευση πιστοποιούμενη από πτυχίο που να έχει άμεση σχέση με τη φύση των καθηκόντων [σημείο ΙΙΙ.2.1, στοιχείο α΄] είτε δευτεροβάθμια εκπαίδευση πιστοποιούμενη με απολυτήριο που να παρέχει πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση και να συνοδεύεται από επαγγελματική πείρα άμεσα σχετιζόμενη με τη φύση των καθηκόντων, ελάχιστης διάρκειας τριών ετών [σημείο ΙΙΙ.2.1, στοιχείο β΄].

8 Στον τίτλο IV, σημείο 1, της προκηρύξεως του διαγωνισμού τονιζόταν ότι θα καλούνταν στις προκριματικές δοκιμασίες μόνον οι υποψήφιοι που είχαν δηλώσει, κατά την ηλεκτρονική εγγραφή τους, ότι πληρούσαν του γενικούς και ειδικούς όρους του τίτλου ΙΙΙ της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

9 Στον τίτλο V, σημείο 1, της προκηρύξεως του διαγωνισμού αναφερόταν ότι θα γίνονταν δεκτοί στις δοκιμασίες αξιολογήσεως οι υποψήφιοι που όχι μόνον έλαβαν τις υψηλότερες βαθμολογίες και τον ελάχιστο απαιτούμενο βαθμό στις προκριματικές δοκιμασίες, αλλά επιπλέον πληρούν, βάσει των δηλώσεων που πραγματοποίησαν κατά την ηλεκτρονική εγγραφή τους, τους γενικούς και ειδικούς όρους συμμετοχής που περιλαμβάνει ο τίτλος ΙΙΙ της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

10 Η ίδια διάταξη διευκρίνιζε ότι η δυνατότητα συμμετοχής στις δοκιμασίες αξιολογήσεως θα επιβεβαιωνόταν υπό τον όρο της μεταγενέστερης επαλήθευσης των συνημμένων στον φάκελο κάθε υποψηφίου δικαιολογητικών.

11 Ο τίτλος VII, σημείο 2, της προκηρύξεως του διαγωνισμού διευκρίνιζε ότι οι υποψήφιοι που θα γίνονταν δεκτοί στις δοκιμασίες αξιολογήσεως θα καλούνταν να υποβάλουν πλήρη φάκελο υποψηφιότητας (ηλεκτρονικό υπογεγραμμένο έντυπο υποψηφιότητας και δικαιολογητικά).

12 Η προκήρυξη του διαγωνισμού προέβλεπε επίσης, εντός πλαισίου και με σκιασμένους χαρακτήρες, τα εξής:

«Πριν την υποβολή της υποψηφιότητάς σας, πρέπει να διαβάσετε προσεκτικά τον οδηγό [για τους υποψηφίους γενικών διαγωνισμών] που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα […] C 184 A της 8ης Ιουλίου 2010, καθώς και στον διαδικτυακό ιστότοπο της EPSO.

Ο οδηγός αυτός, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προκηρύξεως του διαγωνισμού, θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία του διαγωνισμού και τον τρόπο εγγραφής.»

13 Ο οδηγός για τους υποψηφίους γενικών διαγωνισμών, ως είχε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών (ΕΕ 2010 C 184 A, σ. 1, στο εξής: οδηγός για τους υποψηφίους), προβλέπει, στο σημείο 6.3 με τίτλο «Προσφυγές», τα εξής:

«Αν, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας επιλογής, θεωρήσετε ότι η EPSO ή η εξεταστική επιτροπή δεν έχουν ενεργήσει κατά τρόπο δίκαιο ή δεν τήρησαν:

— τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία του διαγωνισμού ή

— τις διατάξεις της προκήρυξης του διαγωνισμού,

και ότι η ενέργειά τους σας προκάλεσε βλάβη, μπορείτε να ασκήσετε τα ακόλουθα μέσα προσφυγής:

— να υποβάλετε διοικητική ένσταση, βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2 του [ΚΥΚ],

είτε ταχυδρομικά στη διεύθυνση:

office européen de sélection du personnel (EPSO)

[…]

είτε μέσω της σελίδας επικοινωνίας που δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της EPSO.

Παρακαλείστε να αναφέρετε στο θέμα της επιστολής σας:

— τον αριθμό του διαγωνισμού,

— τον ατομικό σας αριθμό υποψηφίου,

— την ένδειξη “complaint article 90 §2”, “réclamation article 90, §2” ή “Beschwerde Artikel 90, Absatz 2” (επιλέγετε μία από τις ενδείξεις),

— το συγκεκριμένο στάδιο […] του διαγωνισμού.

Εφιστάται η προσοχή σας στην ευρεία διακριτική ευχέρεια της εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμών.

Είναι άσκοπο να υποβάλετε ένσταση κατά απόφασης της εξεταστικής επιτροπής, η οποία λαμβάνει ανεξάρτητες αποφάσεις που δεν μπορούν να τροποποιηθούν από τον διευθυντή της EPSO. Η ευρεία διακριτική ευχέρεια της εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμών υπόκειται σε έλεγχο μόνον σε περίπτωση έκδηλης παράβασης των κανόνων που διέπουν τις σχετικές εργασίες. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η απόφαση της εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού μπορεί να προσβληθεί απευθείας ενώπιον των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς προηγούμενη υποβολή ένστασης κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του [ΚΥΚ].

— να ασκήσετε δικαστική προσφυγή βάσει του άρθρου 270 [ΣΛΕΕ] και του άρθρου 91 του [ΚΥΚ] στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη διεύθυνση:

Tribunal de la fonction publique de l’Union européenne

[…]

Επισημαίνεται ότι προσφυγές που αφορούν σφάλμα εκτίμησης σχετικό με τα γενικά κριτήρια αποδοχής, που δεν υπόκεινται στην αρμοδιότητα της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, είναι παραδεκτές από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης μόνο εφόσον έχει υποβληθεί προηγουμένως διοικητική ένσταση δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του [ΚΥΚ] σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο εν λόγω σημείο.

Για τις λεπτομέρειες της διαδικασίας άσκησης της προσφυγής σας, μπορείτε να ανατρέξετε στον ιστότοπο του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης […].

Οι προθεσμίες δημοσίας τάξεως [βλ. ΚΥΚ] που προβλέπονται για τα δύο αυτά είδη διαδικασιών αρχίζουν από την ημέρα κοινοποίησης της πράξης που θίγει τον ενδιαφερόμενο υποψήφιο.»

Ιστορικό της διαφοράς

14 Στις 18 Νοεμβρίου 2010 η προσφεύγουσα-ενάγουσα δήλωσε συμμετοχή στον γενικό διαγωνισμό EPSO/AST/111/10 (στο εξής: διαγωνισμός) συμπληρώνοντας το αντίστοιχο ηλεκτρονικό έντυπο.

15 Στις 17 Μαρτίου 2011 η EPSO πληροφόρησε την προσφεύγουσα-ενάγουσα ότι είχε επιτύχει στις προκριματικές δοκιμασίες.

16 Εντούτοις, με επιστολή της 7ης Απριλίου 2011, η EPSO ανακοίνωσε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα ότι, κατόπιν εξετάσεως του εντύπου συμμετοχής, η εξεταστική επιτροπή αποφάσισε να μην της επιτρέψει τη συμμετοχή στις δοκιμασίες αξιολογήσεως, διότι έκρινε ότι η υποψήφια δεν πληρούσε τους ειδικούς όρους συμμετοχής στον διαγωνισμό.

17 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα προέβαλε αντιρρήσεις για τον αποκλεισμό της από τον διαγωνισμό με δύο ηλεκτρονικές επιστολές της 7ης και της 8ης Απριλίου 2011, αντιστοίχως.

18 Η EPSO απάντησε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα με επιστολή της 6ης Ιουνίου 2011, με την οποία της επισήμανε ότι η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού επανεξέτασε τον φάκελο υποψηφιότητάς της, αλλά ενέμενε στην απόφασή της να μην της επιτρέψει να μετάσχει στις δοκιμασίες αξιολογήσεως. Συγκεκριμένα, κατά την εξεταστική επιτροπή, το πτυχίο της προσφεύγουσας-ενάγουσας δεν εμπίπτει στον τομέα του διαγωνισμού και, κατά συνέπεια, θα έπρεπε η υποψήφια να έχει τουλάχιστον τριετή επαγγελματική πείρα άμεσα συνδεόμενη με τη φύση των σχετικών με τις προς πλήρωση θέσεις καθηκόντων. Εφόσον όμως δεν είχε περιλάβει στο έντυπο συμμετοχής καμία λεπτομέρεια όσον αφορά την επαγγελματική πείρα της ως γραμματέως, η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού δεν μπορούσε να δεχθεί ότι η υποψήφια πληρούσε την προϋπόθεση περί επαγγελματικής πείρας.

19 Με ηλεκτρονική επιστολή της 9ης Ιουνίου 2011, η προσφεύγουσα-ενάγουσα απάντησε στην EPSO ότι το έγγραφο της 6ης Ιουνίου 2011 δεν της παρέσχε καμία χρήσιμη απάντηση και, θεωρώντας ότι πληρούσε το σύνολο των απαιτούμενων κριτηρίων, ζήτησε να της επιτραπεί να μετάσχει στις επόμενες δοκιμασίες του διαγωνισμού. Δεν υπήρξε απάντηση την ηλεκτρονική αυτή επιστολή.

20 Στις 11 Ιουλίου 2011 η προσφεύγουσα-ενάγουσα άσκησε «ως συντηρητικό μέτρο» διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ κατά της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού να μην της επιτραπεί η συμμετοχή στις δοκιμασίες αξιολογήσεως και την επομένη, στις 12 Ιουλίου 2011, προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης.

21 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα-ενάγουσα πληροφόρησε το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ότι στις 11 Οκτωβρίου 2011 η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) απέρριψε τη διοικητική ένστασή της και ότι η ίδια δεν άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής.

Αιτήματα των διαδίκων και διαδικασία

22 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα ζητεί από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης:

1) κυρίως:

— να ακυρώσει την απόφαση της 7ης Απριλίου 2011 με την οποία δεν της επετράπη η συμμετοχή στις δοκιμασίες αξιολογήσεως του διαγωνισμού·

— κατά συνέπεια, να αποφασίσει ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα πρέπει να επανενταχθεί στη διαδικασία προσλήψεως που εισάγει ο διαγωνισμός, ενδεχομένως διά της διεξαγωγής νέων δοκιμασιών αξιολογήσεως·

2) επικουρικώς, στην περίπτωση κατά την οποία δεν γίνει δεκτό το κύριο αίτημα, να υποχρεώσει την καθής-εναγομένη να καταβάλει, προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας, ποσό υπολογιζόμενο προσωρινώς και ex æquo et bono σε 20 000 ευρώ, αυξημένο με τόκους υπερημερίας με το νόμιμο επιτόκιο, από της εκδόσεως της σχετικής αποφάσεως·

3) εν πάση περιπτώσει, να υποχρεώσει την καθής-εναγομένη να καταβάλει, προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης, ποσό υπολογιζόμενο προσωρινώς και ex æquo et bono σε 20 000 ευρώ, αυξημένο με τόκους υπερημερίας με το νόμιμο επιτόκιο, από της εκδόσεως της σχετικής αποφάσεως·

4) να καταδικάσει την καθής-εναγομένη στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

23 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης:

— να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα-ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

24 Με έγγραφα της Γραμματείας της 21ης Οκτωβρίου 2011 και της 30ής Ιανουαρίου 2012, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης κάλεσε τους διαδίκους να συμμορφωθούν με μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εμπροθέσμως στο αίτημα του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης.

25 Με την από 26 Ιανουαρίου 2012 διάταξη του προέδρου του τρίτου τμήματος του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, η υπό κρίση υπόθεση ενώθηκε με την υπ' αριθ. F-83/11 υπόθεση Cristina κατά Επιτροπής, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας.

Επί του αντικειμένου της προσφυγής-αγωγής και επί του παραδεκτού του δεύτερου σκέλους του κύριου αιτήματος

26 Πρώτον, μολονότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα ζητεί την ακύρωση της αρχικής αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, που κοινοποιήθηκε με το από 7 Απριλίου 2011 έγγραφο της EPSO, διαπιστώνεται, λαμβανομένης υπόψη της πάγιας νομολογίας, ότι βλαπτική για την προσφεύγουσα-ενάγουσα είναι μόνον η ληφθείσα κατόπιν επανεξετάσεως απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού, η οποία κοινοποιήθηκε από την EPSO με το από 6 Ιουνίου 2011 έγγραφο και με την οποία δεν επετράπη στην προσφεύγουσα-ενάγουσα να μετάσχει στις δοκιμασίες αξιολογήσεως (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 4ης Φεβρουαρίου 2010, F-15/08, Wiame κατά Επιτροπής, σκέψη 20), και ότι, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι με το ακυρωτικό αίτημά της η προσφεύγουσα-ενάγουσα βάλλει κατά της τελευταίας αυτής αποφάσεως (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

27 Δεύτερον, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης διαπιστώνει ότι με το δεύτερο σκέλος του κύριου αιτήματος ακυρώσεως ζητείται κατ' ουσίαν από τη διοίκηση να επανεντάξει την προσφεύγουσα-ενάγουσα στη διαδικασία προσλήψεως που εισάγει ο διαγωνισμός.

28 Ωστόσο, κατά πάγια νομολογία, δεν απόκειται στον δικαστή της Ένωσης, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας, να απευθύνει διαταγές προς τα όργανα της Ένωσης ή να τα υποκαθιστά (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Απριλίου 2005, T-336/02, Christensen κατά Επιτροπής, σκέψη 17, και απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 23ης Νοεμβρίου 2010, F-50/08, Bartha κατά Επιτροπής, σκέψη 50).

29 Αυτό το σκέλος του κύριου αιτήματος πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής-αγωγής

Επιχειρήματα των διαδίκων

30 Η Επιτροπή αναγνωρίζει ρητώς, με το υπόμνημά της αντικρούσεως, ότι «οι υποψήφιοι τ[ων διαγωνισμών] έχουν δικαίωμα προσφυγής ενώπιον [του δικαστηρίου της Ένωσης] χωρίς προηγούμενη διοικητική ένσταση, αν βάλλουν κατά αποφάσεως [...] εξεταστικής επιτροπής [διαγωνισμού]». Υποστηρίζει εντούτοις ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη για τον λόγο ότι δεν προηγήθηκε αυτής, συμφώνως προς το άρθρο 91, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, διοικητική ένσταση η οποία να έχει αποτελέσει αντικείμενο ρητής ή σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως.

31 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, μολονότι είναι αληθές ότι ένας υποψήφιος μπορεί να προσβάλει μια απόφαση εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού απευθείας ενώπιον δικαστηρίου, εντούτοις, κατά τη νομολογία, εφόσον έχει υποβληθεί διοικητική ένσταση, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής αρχίζει να τρέχει, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ΚΥΚ, από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της αποφάσεως επί της διοικητικής ενστάσεως, το δε παραδεκτό της ένδικης προσφυγής που ασκείται σε μεταγενέστερο στάδιο εξαρτάται από την εκ μέρους του ενδιαφερομένου συμμόρφωση προς το σύνολο των δικονομικών επιταγών που σχετίζονται με την υποβολή προηγούμενης διοικητικής ενστάσεως.

32 Κατά την Επιτροπή, στις εν λόγω δικονομικές επιταγές καταλέγεται η υποχρέωση του ενδιαφερομένου να αναμένει το πέρας της διοικητικής διαδικασίας πριν ασκήσει ένδικη προσφυγή.

33 Η Επιτροπή εκτιμά, συνεπώς, ότι, εφόσον η προσφεύγουσα-ενάγουσα είχε υποβάλει διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού να μην επιτρέψει τη συμμετοχή της στις δοκιμασίες αξιολογήσεως του διαγωνισμού, θα έπρεπε να αναμείνει την απάντηση της ΑΔΑ πριν ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

34 Τέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι αντίκειται στην αρχή της ασφάλειας δικαίου και της χρηστής διοικήσεως το να κηρυχθεί παραδεκτή μια ασκηθείσα ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης προσφυγή κατά αποφάσεως εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού και συγχρόνως να εκκρεμεί μια διοικητική διαδικασία σκοπούσα, μεταξύ άλλων, σε φιλικό διακανονισμό της διαφοράς.

35 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, προς απάντηση στο αίτημα καταργήσεως της δίκης που προέβαλε η Επιτροπή, η προσφεύγουσα-ενάγουσα υπενθύμισε ότι, με την απόφασή του της 20ής Ιουνίου 1990, T-133/89, Burban κατά Κοινοβουλίου, το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [νυν Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης] κήρυξε παραδεκτή μια προσφυγή υπό συνθήκες οι οποίες συμπίπτουν κατ' ουσίαν με αυτές της υπό κρίση υποθέσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης

36 Κατά το άρθρο 91, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, προσφυγή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κρίνεται παραδεκτή μόνον αν έχει προηγουμένως υποβληθεί στην ΑΔΑ διοικητική ένσταση και αν αυτή η ένσταση έχει αποτελέσει αντικείμενο ρητής ή σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως.

37 Εντούτοις, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η διαδικασία διοικητικής ενστάσεως δεν έχει νόημα όταν οι αιτιάσεις στρέφονται κατά των αποφάσεων εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού, καθόσον η ΑΔΑ δεν δύναται να μεταρρυθμίσει τις εν λόγω αποφάσεις (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Μαρτίου 1978, 7/77, Ritter von Wüllerstorff und Urbair κατά Επιτροπής, σκέψη 7, και της 14ης Ιουλίου 1983, 144/82, Detti κατά Δικαστηρίου, σκέψη 16, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 23ης Ιανουαρίου 2002, Τ-386/00, Gonçalves κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 34). Υπό τις συνθήκες αυτές, το μέσο ένδικης προστασίας κατά αποφάσεως εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού είναι κατεξοχήν η άσκηση προσφυγής ενώπιον του δικαστή της Ένωσης χωρίς προηγούμενη διοικητική ένσταση (στο εξής: απευθείας προσφυγή, βλ. προαναφερθείσα απόφαση Bartha κατά Επιτροπής, σκέψη 25).

38 Ως εκ τούτου, όταν ένας μη επιλεγείς υποψήφιος βάλλει κατά αποφάσεως εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού, δεν είναι αναγκαίο να υποβάλει προηγούμενη διοικητική ένσταση κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως, πολλώ μάλλον όταν την υποβάλλει ως «συντηρητικό μέτρο», όπως έπραξε η προσφεύγουσα-ενάγουσα στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως.

39 Ωστόσο, δεν προκύπτει ούτε από τον ΚΥΚ ούτε από τη νομολογία ότι ένας υποψήφιος διαγωνισμού που έχει πάντως υποβάλει διοικητική ένσταση ενώπιον της ΑΔΑ κατά αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής του εν λόγω διαγωνισμού δεν μπορεί να προσφύγει απευθείας ενώπιον δικαστηρίου, χωρίς να αναμείνει την απόφαση της ΑΔΑ επί της διοικητικής ενστάσεώς του.

40 Αντιθέτως, ο δικαστής της Ένωσης έχει ρητώς δεχθεί ότι, όταν ένας υποψήφιος διαγωνισμού απευθύνεται στην ΑΔΑ υποβάλλοντας διοικητική ένσταση, η ενέργειά του αυτή, ανεξαρτήτως της νομικής σημασίας της, δεν πρέπει να έχει ως συνέπεια να του στερείται το δικαίωμα απευθείας προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου (απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Νοεμβρίου 1978, 4/78, 19/78 και 28/78, Salerno κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 10· προαναφερθείσα απόφαση Burban κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 17).

41 Συνεπώς, αν ένας υποψήφιος διαγωνισμού αποφασίσει να προσφύγει απευθείας ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, το δικαστήριο αυτό πρέπει να εξακριβώσει αν η προσφυγή ασκήθηκε εντός της προθεσμίας τριών μηνών και δέκα ημερών από την κοινοποίηση της βλαπτικής αποφάσεως στον προσφεύγοντα (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Burban κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 18).

42 Αντιθέτως, το παραδεκτό μιας τέτοιας ένδικης προσφυγής δεν πρέπει να εξαρτάται από την προϋπόθεση της περατώσεως της διοικητικής διαδικασίας του άρθρου 91 του ΚΥΚ, καθόσον η προϋπόθεση αυτή έχει εφαρμογή μόνο στις προσφυγές για τις οποίες είναι υποχρεωτική η υποβολή διοικητικής ενστάσεως. Η λύση που προτείνει η Επιτροπή ισοδυναμεί με εξάρτηση της απευθείας ένδικης προσφυγής από επιπλέον προϋπόθεση παραδεκτού, η οποία έχει στην πραγματικότητα εφαρμογή μόνον όταν πρέπει να έχει προηγηθεί της απευθείας ένδικης προσφυγής η υποβολή διοικητικής ενστάσεως.

43 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το σημείο 6.3 του οδηγού για τους υποψηφίους, κατά το οποίο οι υποψήφιοι αυτοί μπορούν να προσβάλουν τις αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού μέσω διοικητικής διαδικασίας και ασκήσεως ένδικης προσφυγής, χωρίς να προβλέπεται σε κανένα σημείο ότι η υποβολή διοικητικής ενστάσεως αποκλείει την απευθείας ένδικη προσφυγή.

44 Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης διαπιστώνει, περαιτέρω, ότι το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται ούτε από τη νομολογία την οποία επικαλείται η Επιτροπή με τα υπομνήματά της και η οποία θα αναλυθεί στη συνέχεια ούτε από τα προβληθέντα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επιχειρήματα.

45 Είναι βεβαίως αληθές ότι, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, από την πλούσια νομολογία στον τομέα της προσβολής αποφάσεων εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμών προκύπτει, αφενός, ότι, όταν ο προσφεύγων επιλέγει να απευθυνθεί στη διοίκηση υποβάλλοντας διοικητική ένσταση, το παραδεκτό της ένδικης προσφυγής που ασκεί σε μεταγενέστερο στάδιο εξαρτάται από την τήρηση του συνόλου των δικονομικών κανόνων που διέπουν την υποβολή διοικητικής ενστάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 13ης Δεκεμβρίου 2007, F-73/06, Van Neyghem κατά Επιτροπής, σκέψη 37) και, αφετέρου, ότι, αφ' ης στιγμής έχει υποβληθεί διοικητική ένσταση κατά αποφάσεως εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής αρχίζει να τρέχει, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ΚΥΚ, από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της αποφάσεως επί της διοικητικής ενστάσεως (προαναφερθείσα απόφαση Detti κατά Δικαστηρίου, σκέψη 17, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 27ης Ιουνίου 1991, Τ-156/89, Valverde Mordt κατά Δικαστηρίου, σκέψη 90, της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, Τ-215/97, Jouhki κατά Επιτροπής, σκέψη 22, της 31ης Μαΐου 2005, Τ-294/03, Gibault κατά Επιτροπής, σκέψη 22, διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 25ης Νοεμβρίου 2005, Τ-41/04, Pérez-Díaz κατά Επιτροπής, σκέψη 32, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 8ης Ιουνίου 2006, Τ-156/03, Pérez-Díaz κατά Επιτροπής, σκέψη 26, αποφάσεις του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 12ης Μαρτίου 2009, F-4/08, Hambura κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 24, και προαναφερθείσα απόφαση Bartha κατά Επιτροπής, σκέψη 26).

46 Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι όλες αυτές οι αποφάσεις, πλην μίας εξαιρέσεως, αφορούσαν το παραδεκτό προσφυγών που ασκήθηκαν μετά την απόρριψη διοικητικής ενστάσεως και μετά την παρέλευση της προθεσμίας ασκήσεως απευθείας ένδικης προσφυγής. Πρόκειται, επομένως, για νομολογία η οποία αφορά μια προϋπόθεση παραδεκτού συνυφασμένη με τις προσφυγές που ασκούνται βάσει της διαδικασίας του άρθρου 91, παράγραφος 2, του ΚΥΚ.

47 Όσον αφορά την προαναφερθείσα απόφαση Pérez-Díaz κατά Επιτροπής, το Γενικό Δικαστήριο είχε διαπιστώσει ότι η διοικητική ένσταση και η προσφυγή είχαν διαφορετικό αντικείμενο. Συγκεκριμένα, η διοικητική ένσταση έβαλλε κατά της αποφάσεως της Επιτροπής περί διενέργειας νέας προφορικής εξετάσεως κατόπιν της ακυρώσεως, με την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, Τ-102/01, Pérez-Díaz κατά Επιτροπής, της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής να αποκλείσει τον προσφεύγοντα από τον εφεδρικό πίνακα, ενώ η ένδικη προσφυγή έβαλλε κατά της νέας αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού να μην περιλάβει τον προσφεύγοντα στον εφεδρικό πίνακα μετά το πέρας της προφορικής εξετάσεως. Επομένως, στην υπόθεση εκείνη, δεν συνέτρεχε λόγος να κρίνει το Γενικό Δικαστήριο πρόωρη μια προσφυγή ακυρώσεως η οποία ασκήθηκε πριν η κινηθείσα διοικητική διαδικασία κατά της προσβαλλομένης πράξεως, εν προκειμένω της αποφάσεως της Επιτροπής να διενεργήσει νέα προφορική εξέταση, περατωθεί με την απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως, με αποτέλεσμα το Γενικό Δικαστήριο να περιοριστεί στη διαπίστωση ότι δεν μπορούσε να γίνει δεκτό ότι είχε προηγηθεί της ένδικης προσφυγής διοικητική ένσταση (προαναφερθείσα απόφαση Τ-156/03, Pérez-Díaz κατά Επιτροπής, σκέψεις 27 και 34].

48 Κατά συνέπεια, στο μέτρο που η προμνησθείσα στις σκέψεις 45 και 47 της παρούσας αποφάσεως νομολογία αφορά πραγματικές και νομικές καταστάσεις οι οποίες διαφέρουν σημαντικά από την προκειμένη, η Επιτροπή δεν μπορεί να την επικαλεστεί λυσιτελώς στην υπό κρίση υπόθεση.

49 Η Επιτροπή υποστηρίζει, περαιτέρω, ότι η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη για λόγους που άπτονται της ασφάλειας δικαίου και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης.

50 Ωστόσο, πρώτον, η επίκληση της τηρήσεως των επιταγών ασφάλειας δικαίου προς δικαιολόγηση της εφαρμογής στην απευθείας ένδικη προσφυγή μιας προϋποθέσεως παραδεκτού η οποία δεν είναι συνυφασμένη με αυτήν θα περιόριζε κατ' ανάγκη το δικαίωμα των μη επιλεγέντων υποψηφίων να προσβάλουν ενώπιον δικαστηρίου μια απόφαση εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού. Επιπλέον,

διαπιστώνεται ότι, όταν ένας υποψήφιος διαγωνισμού ασκεί απευθείας ένδικη προσφυγή αφού προηγουμένως έχει υποβάλει διοικητική ένσταση, αν εκδοθεί ευνοϊκή απόφαση επί της διοικητικής ενστάσεως πριν το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης αποφανθεί επί της προσφυγής, ο προσφεύγων στερείται πλέον εννόμου συμφέροντος και, ως εκ τούτου, η προσφυγή του καθίσταται άνευ αντικειμένου. Απεναντίας, αν η απόφαση επί της διοικητικής ενστάσεως δεν είναι ευνοϊκή γι' αυτόν, ο προσφεύγων δικαιούται, εν πάση περιπτώσει, να λάβει απόφαση από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, προκειμένου να επιλύσει τη διαφορά του με τη διοίκηση.

51 Όσον αφορά την τήρηση της αρχής της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης κρίνει ότι τηρεί αποτελεσματικότερα την αρχή αυτή αν επιληφθεί της απευθείας προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιόν του χωρίς να λάβει υπόψη τους αστάθμητους παράγοντες μιας διοικητικής ενστάσεως επί της οποίας δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί.

52 Τέλος, τα επιχειρήματα που ανέπτυξε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση υπέρ της καταργήσεως της δίκης λόγω του πρόωρου χαρακτήρα της ασκήσεως της υπό κρίση προσφυγής δεν μπορούν επίσης να γίνουν δεκτά.

53 Συγκεκριμένα, πρώτον, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η λύση που δόθηκε με την προαναφερθείσα απόφαση Burban κατά Κοινοβουλίου κατέστη κενή περιεχομένου από τη μεταγενέστερη νομολογία. Ωστόσο, όπως εξήγησε το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης με τις σκέψεις 45 έως 48 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή δεν προέβαλε λυσιτελώς εν προκειμένω την εν λόγω νομολογία, καθόσον αυτή αφορά προσφυγές ασκηθείσες κατόπιν της υποβολής διοικητικής ενστάσεως, ενώ αντιθέτως οι προαναφερθείσες αποφάσεις Salerno κ.λπ. κατά Επιτροπής και Burban κατά Κοινοβουλίου εκδόθηκαν υπό περιστάσεις ουσιωδώς διαφορετικές σε σχέση με την υπό κρίση υπόθεση.

54 Δεύτερον, η Επιτροπή επισήμανε ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση Burban κατά Κοινοβουλίου, ο προσφεύγων είχε «οριστικά» επιλέξει να ασκήσει απευθείας ένδικη προσφυγή (προαναφερθείσα απόφαση Burban κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 18), ενώ στην υπό κρίση υπόθεση η προσφεύγουσα-ενάγουσα προσπαθούσε να χρησιμοποιήσει συγχρόνως τα δύο μέσα ένδικης προστασίας. Το επιχείρημα αυτό δεν λαμβάνει υπόψη το ότι, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα-ενάγουσα, όπως και οι προσφεύγοντες στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι προαναφερθείσες αποφάσεις Salerno κ.λπ. κατά Επιτροπής και Burban κατά Κοινοβουλίου, επέλεξε τη λύση της απευθείας ένδικης προσφυγής την οποία άσκησε ναι μεν χωρίς να αναμένει την απόφαση της διοικήσεως επί της ενστάσεώς της, πλην όμως εντός της προθεσμίας τριών μηνών και δέκα ημερών από την κοινοποίηση της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού.

55 Τρίτον, για να διακρίνει την υπό κρίση υπόθεση από εκείνη επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση Burban κατά Κοινοβουλίου, η Επιτροπή τόνισε ότι, στην προκειμένη υπόθεση, η προσφεύγουσα-ενάγουσα υπέβαλε τη διοικητική ένστασή της εκπροσωπούμενη από δικηγόρους. Το επιχείρημα αυτό όμως δεν είναι λυσιτελές, καθόσον το γεγονός ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα επικουρήθηκε από δικηγόρους κατά τη σύνταξη της διοικητικής ενστάσεώς της ουδόλως επηρεάζει το δικαίωμά της να προσφύγει απευθείας ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης.

56 Τέταρτον, η Επιτροπή υποστήριξε ότι οι διαδικασίες προσλήψεως και επιλογής προσωπικού εξελίχθηκαν σημαντικά και κατέστησαν πολύπλοκες ιδίως όσον αφορά τις δυνατότητες του μη επιλεγέντος υποψηφίου να πληροφορηθεί τις αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής και ενδεχομένως να τις προσβάλει. Η Επιτροπή δεν απέδειξε, εντούτοις, την επιρροή των πραγματικών αυτών διαπιστώσεων επί του παραδεκτού ένδικης προσφυγής ασκούμενης εν πάση περιπτώσει κατόπιν εξαντλήσεως όλων αυτών των ειδικών μέσων ένδικης προστασίας που προσφέρονται στους υποψηφίους διαγωνισμών.

57 Πέμπτο και τελευταίο, η Επιτροπή επισήμανε, τόσο με τα υπομνήματά της όσο και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι σε πλήθος περιπτώσεων η απόφαση επί της διοικητικής ενστάσεως δίδει στους μη επιλεγέντες υποψηφίους «ικανοποιητική» απάντηση, όπως εξάλλου αποδεικνύει το γεγονός ότι ο αριθμός προσφυγών ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης είναι κατά πολύ μικρότερος του αριθμού των διοικητικών ενστάσεων κατά αποφάσεων εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμών των οποίων επιλαμβάνεται η Επιτροπή.

58 Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης διαπιστώνει, πρώτον, ότι η Επιτροπή δεν στηρίζει τις εκτιμήσεις αυτές σε κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Δεύτερον, ακόμη και αν οι εκτιμήσεις αυτές επαληθεύονταν, η Επιτροπή δέχθηκε ότι μόνο σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις καλείται η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού να τροποποιήσει την αρχική απόφασή της να μην επιτρέψει τη συμμετοχή υποψηφίου στον διαγωνισμό. Τρίτον, ο οδηγός για τους υποψηφίους προβλέπει ρητώς στο σημείο 6.3 που αφορά τις προσφυγές ότι «[ε]ίναι άσκοπο να υποβάλε[ι κάποιος] ένσταση κατά απόφασης της εξεταστικής επιτροπής, η οποία λαμβάνει ανεξάρτητες αποφάσεις που δεν μπορούν να τροποποιηθούν από τον διευθυντή της EPSO». Τέταρτον, ακόμη και αν οι εκτιμήσεις της Επιτροπής επαληθεύονταν, δεν θα μπορούσαν να αναιρέσουν την πάγια νομολογία κατά την οποία η υποχρεωτική προηγούμενη διοικητική ένσταση που προβλέπει το άρθρο 91 του ΚΥΚ αφορά μόνον τις πράξεις που η ΑΔΑ δύναται να μεταρρυθμίσει καθώς και το γεγονός ότι η ΑΔΑ δεν μπορεί να μεταρρυθμίσει την απόφαση εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού. Πέμπτον, το επιχείρημα της Επιτροπής είναι αντιφατικό στο μέτρο που το απαράδεκτο προσφυγής ασκηθείσας πριν την παρέλευση της προθεσμίας εκδόσεως αποφάσεως επί προηγούμενης διοικητικής ενστάσεως θα είχε ως συνέπεια να αποθαρρύνονται οι μη επιλεγέντες υποψήφιοι όσον αφορά την υποβολή τέτοιων ενστάσεων, ενώ, όπως η ίδια η Επιτροπή υποστηρίζει, οι εν λόγω ενστάσεις θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τους μη επιλεγέντες υποψηφίους, τουλάχιστον σε ορισμένες περιπτώσεις.

59 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει επομένως να εξακριβωθεί αν, εν προκειμένω, η απευθείας προσφυγή στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ασκήθηκε εντός της προθεσμίας τριών μηνών και δέκα ημερών από την κοινοποίηση της βλαπτικής πράξεως στην προσφεύγουσα-ενάγουσα (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Burban κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 17).

60 Συναφώς, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παρελήφθη από την προσφεύγουσα-ενάγουσα στις 6 Ιουνίου 2011 και η προσφυγή ασκήθηκε στις 12 Ιουλίου 2011.

61 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι η προσφυγή δεν ασκήθηκε πρόωρα.

Επί της ουσίας

Επί του ακυρωτικού αιτήματος

62 Προς στήριξη του αιτήματός της ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφεύγουσα-ενάγουσα προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αντλούνται από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως εκ μέρους της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και παράβαση του καθήκοντος αρωγής, αντιστοίχως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως εκ μέρους της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού

– Επιχειρήματα των διαδίκων

63 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα υποστηρίζει ότι η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον δεν έλαβε υπόψη τις περιλαμβανόμενες στο έντυπο συμμετοχής δηλώσεις της σχετικά με τις σπουδές και την επαγγελματική πείρα της.

64 Ειδικότερα, κατά την προσφεύγουσα-ενάγουσα, η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού θα έπρεπε, βάσει των δηλώσεών της στο έντυπο συμμετοχής, να της είχε ζητήσει να προσκομίσει δικαιολογητικά όσον αφορά τόσο το επίπεδο σπουδών της όσο και τα επαγγελματικά προσόντα της και να είχε εξακριβώσει την αντιστοιχία του πτυχίου ή της επαγγελματικής πείρας της προς τη φύση των καθηκόντων που περιγράφονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

65 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι, στη στήλη «Επαγγελματική πείρα» του εντύπου συμμετοχής στον διαγωνισμό, η προσφεύγουσα-ενάγουσα είχε δηλώσει επαγγελματική πείρα 2 μηνών και 17 ημερών. Δεδομένου ότι η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού έλαβε θεμιτώς υπόψη μόνον αυτό το χρονικό διάστημα κατά την εκτίμηση της επαγγελματικής πείρας της προσφεύγουσας-ενάγουσας, χωρίς να χρειαστεί περαιτέρω λεπτομέρειες εκ μέρους της, έκρινε, χωρίς να υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, ότι δεν συνέτρεχε η προϋπόθεση περί επαγγελματικής πείρας ελάχιστης διάρκειας τριών ετών.

66 Η Επιτροπή κρίνει, συνεπώς, ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμος.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης

67 Υπενθυμίζεται καταρχάς ότι, κατά πάγια νομολογία, η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού έχει την ευθύνη να εξακριβώνει, ανά περίπτωση, αν η επαγγελματική πείρα που δηλώνει κάθε υποψήφιος αντιστοιχεί στο απαιτούμενο από την προκήρυξη του διαγωνισμού επίπεδο. Η εξεταστική επιτροπή διαθέτει επ' αυτού ευρεία διακριτική ευχέρεια, στο πλαίσιο των σχετικών με τις διαδικασίες διαγωνισμών διατάξεων του ΚΥΚ, όσον αφορά την εκτίμηση τόσο της φύσεως και της διάρκειας της προηγούμενης επαγγελματικής πείρας των υποψηφίων, όσο και του βαθμού στον οποίο η πείρα αυτή ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της προς πλήρωση θέσεως (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 25ης Μαρτίου 2004, T-145/02, Petrich κατά Επιτροπής, σκέψη 37, και της 31ης Ιανουαρίου 2006, T-293/03, Giulietti κατά Επιτροπής, σκέψεις 65 και 66).

68 Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση της απουσίας πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως κατά την άσκηση της εν λόγω εξουσίας (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 2000, T-214/99, Carrasco Benítez κατά Επιτροπής, σκέψη 71, απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 1ης Ιουλίου 2010, F-40/09, Časta κατά Επιτροπής, σκέψη 58).

69 Περαιτέρω, η νομολογία έχει διευκρινίσει ότι η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού, προκειμένου να εξακριβώσει αν πληρούνται οι όροι συμμετοχής σε αυτόν, μπορεί να λάβει υπόψη μόνον τα στοιχεία που οι υποψήφιοι παρέχουν με τη δήλωση συμμετοχής τους και τα δικαιολογητικά που οφείλουν να προσκομίσουν προς στήριξη της υποψηφιότητάς τους (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Časta κατά Επιτροπής, σκέψη 67 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

70 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού διαπίστωσε ότι, εφόσον το πτυχίο νομικών και οικονομικών σπουδών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατέχει η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν έχει άμεση σχέση με τον τομέα του διαγωνισμού, ήτοι τον γραμματειακό

τομέα, η υποψήφια έπρεπε να διαθέτει, κατ' εφαρμογήν του σημείου III.2.1, στοιχείο β', της προκηρύξεως του διαγωνισμού, τριετή τουλάχιστον επαγγελματική πείρα ως γραμματέας. Δεδομένου όμως ότι η ενδιαφερομένη δεν παρέσχε, με το έντυπο συμμετοχής, καμία λεπτομέρεια όσον αφορά την επαγγελματική πείρα της, πέραν του ότι ήταν διάρκειας 2 μηνών και 17 ημερών, η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού έκρινε ότι δεν πληρούται η προϋπόθεση περί επαγγελματικής πείρας και αρνήθηκε για τον λόγο αυτό να επιτρέψει στην προσφεύγουσα-ενάγουσα να μετάσχει στον διαγωνισμό.

71 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα διευκρίνισε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι δεν αμφισβητούσε το ότι το πτυχίο της δεν είχε άμεση σχέση με τη φύση των περιγραφόμενων στην προκήρυξη του διαγωνισμού καθηκόντων και ότι έπρεπε, ως εκ τούτου, να πληροί τους ειδικούς όρους που προβλέπονται στο σημείο III.2.1, στοιχείο β', της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

72 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν αμφισβητεί ούτε το ότι, στη σχετική με την επαγγελματική πείρα στήλη του εντύπου συμμετοχής, είχε δηλώσει μόνον ότι απασχολήθηκε ως γραμματέας στην Επιτροπή για χρονικό διάστημα 2 μηνών και 17 ημερών. Ωστόσο, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αναγνώρισε ότι προφανώς εκ παραδρομής δήλωσε την επαγγελματική πείρα της στη στήλη του εντύπου συμμετοχής που αφορούσε τα κίνητρα συμμετοχής στον διαγωνισμό.

73 Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης διαπιστώνει επ' αυτού ότι, στη σχετική με τα κίνητρα στήλη του εντύπου συμμετοχής, η προσφεύγουσα-ενάγουσα δήλωσε απλώς ότι εργάσθηκε ως γραμματέας διοικήσεως επί δέκα τουλάχιστον έτη. Ωστόσο, η υποψηφιότητά της δεν περιείχε καμία άλλη πληροφορία βάσει της οποίας θα μπορούσε η εξεταστική επιτροπή να εξακριβώσει το περιεχόμενο της εν λόγω επαγγελματικής πείρας και τη σχέση της με το αντικείμενο του διαγωνισμού υπό το πρίσμα των όρων συμμετοχής σε αυτόν.

74 Εντεύθεν προκύπτει ότι, βάσει της προμνησθείσας νομολογίας, δεν μπορεί να προσαφθεί στην εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού ότι δεν ζήτησε από την προσφεύγουσα-ενάγουσα να προσκομίσει επιπλέον στοιχεία ή ότι δεν διερεύνησε η ίδια περαιτέρω τις σχετικές με την επαγγελματική πείρα της προσφεύγουσας-ενάγουσας πληροφορίες, οι οποίες δεν στηρίζονταν εξάλλου σε κανένα εξακριβώσιμο στοιχείο (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Carrasco Benítez κατά Επιτροπής, σκέψεις 77 και 78).

75 Επομένως, η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κρίνοντας, βάσει των στοιχείων που της παρέσχε η προσφεύγουσα-ενάγουσα με τη δήλωση υποψηφιότητάς της, ότι δεν συνέτρεχε η σχετική με την επαγγελματική πείρα προϋπόθεση.

76 Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και παράβαση του καθήκοντος αρωγής

– Επιχειρήματα των διαδίκων

77 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα προσάπτει στην εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού ότι δεν έλαβε υπόψη το σύνολο των δυνάμενων να επηρεάσουν την απόφασή της στοιχείων, μεταξύ των οποίων δεν καταλέγεται μόνον το συμφέρον της υπηρεσίας, αλλά και το προσωπικό συμφέρον, και υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από τον διαγωνισμό μιας υποψήφιας η οποία από κάθε άποψη εξυπηρετεί το συμφέρον της υπηρεσίας.

78 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη του λόγου ακυρώσεως ως προδήλως αβάσιμου.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης

79 Πρώτον, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης επισημαίνει ότι το σημείο 2.1.3.1 του οδηγού για τους υποψηφίους, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προκηρύξεως του διαγωνισμού και που η προσφεύγουσα-ενάγουσα προσάρτησε άλλωστε στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής, προβλέπει σαφώς ότι οι πληροφορίες που ζητούνται κατά το στάδιο της εγγραφής σε γενικό διαγωνισμό αφορούν, μεταξύ άλλων, «την επαγγελματική πείρα [...] (εφόσον απαιτείται): το όνομα και τη διεύθυνση του εργοδότη, τη φύση των ασκούμενων καθηκόντων, την ημερομηνία έναρξης και λήξης των εν λόγω καθηκόντων». Εν προκειμένω, η προκήρυξη διαγωνισμού απαιτούσε πράγματι πληροφορίες όσον αφορά την επαγγελματική πείρα.

80 Δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι, κατά την προμνησθείσα στις σκέψεις 67 έως 69 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού δεν υποχρεούται να ζητήσει από τους υποψηφίους να της παράσχουν συμπληρωματικά στοιχεία ή να διερευνήσει η ίδια αν ο ενδιαφερόμενος πληρούσε το σύνολο των όρων της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

81 Τρίτον, από τις διατάξεις του άρθρου 2, δεύτερο εδάφιο, του παραρτήματος ΙΙΙ του ΚΥΚ προκύπτει ότι η εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού έχει απλή δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψηφίους συμπληρωματικές πληροφορίες, όταν έχει αμφιβολίες ως προς το περιεχόμενο παρασχεθείσας δηλώσεως. Επ' ουδενί πρέπει, συναφώς, η απλή δυνατότητα που αναγνώρισε ο νομοθέτης στην εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού να μετατραπεί σε υποχρέωση (προαναφερθείσα απόφαση Carrasco Benítez κατά Επιτροπής, σκέψη 78).

82 Τέταρτον, κατά τον τίτλο V, σημείο 1, και τον τίτλο VII, σημείο 2, της προκηρύξεως του διαγωνισμού, η υποβολή του πλήρους φακέλου υποψηφιότητας και η εξακρίβωση των συνημμένων δικαιολογητικών αποτελούν το δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού, στο οποίο γίνονται δεκτοί μόνον οι υποψήφιοι που έλαβαν μία από τις υψηλότερες και τουλάχιστον την ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία στις προκριματικές δοκιμασίες, και οι οποίοι πληρούν, βάσει των δηλώσεων που πραγματοποίησαν κατά την ηλεκτρονική εγγραφή τους, τους γενικούς και ειδικούς όρους του τίτλου ΙΙΙ της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

83 Πέμπτο και τελευταίο, έστω και αν γίνει δεκτό ότι πράγματι ευσταθεί η απλή εκτίμηση της προσφεύγουσας-ενάγουσας, η οποία δεν επαληθεύεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο, ότι, λόγω του πτυχίου και της επαγγελματικής πείρας της, εξυπηρετούσε από κάθε άποψη το συμφέρον της υπηρεσίας, δεν μπορεί να προσαφθεί στην εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως για τον λόγο ότι έλαβε απόφαση στηριζόμενη στο γεγονός ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν είχε παράσχει με τη δήλωση υποψηφιότητάς της επαρκή στοιχεία ώστε να μπορέσει η επιτροπή αυτή να διαπιστώσει τη συνδρομή των ειδικών όρων συμμετοχής. Ομοίως, το καθήκον αρωγής ουδόλως απαιτεί από μια εξεταστική επιτροπή διαγωνισμού να δεχθεί τη συμμετοχή στον διαγωνισμό όλων των υποψηφίων που, κατά την άποψή τους, πληρούν τα κριτήρια πληρώσεως των επίμαχων θέσεων.

84 Κατά συνέπεια, η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού δεν παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως ούτε το καθήκον αρωγής, όταν εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση χωρίς να έχει προηγουμένως ζητήσει πληροφορίες συμπληρωματικές των δηλώσεων που περιλαμβάνονται στο έντυπο συμμετοχής υποψήφιας η οποία δεν είχε τότε παράσχει επαρκή στοιχεία ώστε να μπορέσει η εξεταστική επιτροπή να διαπιστώσει ότι η εν λόγω υποψήφια πληρούσε τους ειδικούς όρους συμμετοχής στον διαγωνισμό.

85 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του αιτήματος αποζημιώσεως

86 Κατά πάγια νομολογία, σε υποθέσεις που αφορούν τη δημόσια διοίκηση, τα αιτήματα περί αποκαταστάσεως ζημίας πρέπει να απορρίπτονται στον βαθμό που συνδέονται αναπόσπαστα με ακυρωτικά αιτήματα τα οποία έχουν επίσης απορριφθεί ως αβάσιμα (απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της 23ης Νοεμβρίου 2010, F-75/09, Wenig κατά Επιτροπής, σκέψη 71).

87 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι το αίτημα αποζημιώσεως συνδέεται αναπόσπαστα με το ακυρωτικό αίτημα που απορρίφθηκε ως αβάσιμο. Στο μέτρο που από την εξέταση του ακυρωτικού αιτήματος δεν προέκυψε κάποια πλημμέλεια ικανή να θεμελιώσει την ευθύνη του οργάνου, το αίτημα αποζημιώσεως πρέπει να απορριφθεί όσον αφορά τόσο την υλική ζημία όσο και την ηθική βλάβη.

88 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

89 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των λοιπών διατάξεων του όγδοου κεφαλαίου του δεύτερου τίτλου του εν λόγω Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δυνάμει της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης δύναται να αποφασίσει, όταν απαιτείται από λόγους επιείκειας, ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται εν μέρει μόνο στα δικαστικά έξοδα ή ότι δεν πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα.

90 Από το προπαρατεθέν σκεπτικό προκύπτει ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα ηττήθηκε. Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε ρητώς, με τα αιτήματά της, να καταδικαστεί η προσφεύγουσα-ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι οι περιστάσεις της υποθέσεως δεν δικαιολογούν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, πρέπει να διαπιστωθεί ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα φέρει τα δικαστικά έξοδά της και να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η Α. Υ. Cristina φέρει τα δικαστικά της έξοδα και καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Van Raepenbusch Barents Bradley

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Ιουνίου 2012.

Η Γραμματέας
W. Hakenberg

Ο Πρόεδρος
S. Van Raepenbusch